

שבת
מברכין!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

קניית מתנה לאשה

כנס לחנות ממתקים גדולה כמו 'ממתקולדה' / 'סוויטלנד' או 'קנדילנד'. יש שם מגירות עם כל מיני ממתקים כמו קליקים, קבוקים, וופלים, נחשים רועדים וכיוצא בזה. תבקש כלי מעוצב שמתאים לאירוע, ותמלא אותו...

למשל, אם אשתך הלכה ללדת, לך ותקנה כלי חרסינה בצורת עגלה, תמלא אותו בממתקים, תקע שם וופלה, עטוף את הכל בצלופן, שים על זה פפיון ותביא לה.

אם נולד לכם בן, תיקח כלי חרסינה בצורת נעלים בצבע כחול ותמלא אותו בממתקים. אם נולדה לכם בת, קח כלי חרסינה בצורת נעלים בצבע ורוד... אל תהיה רדום!

או, אולי תספר לה איזו בדיחה טובה כשאתה בא הביתה ותצחק אותה קצת?

באת הביתה וראית שיש ערימה של כלים בכיור, אולי תשטוף אותם בלי שישבשו ממך. כמה זה יקל עליה וישמח אותה... הילד מנדנד, קח אותו אליך ותעסיק אותו. תן לאשתך הפסקה וכמה רגעים של מנוחה ותכין ארוחת ערב... הדברים הקטנים הללו כל כך תומכים ומשמחים.

בעל שמתקשה להיות כריזמטי וטוען שהוא חסר רעיונות, שהראש שלו יבש ושאינו לו זמן ואין לו כוחות וכו', צריך להיזכר באותם ימים שבהם הוא חיזר אחרי אשתו במרץ. כמה מחשבה הוא השקיע, וכמה רעיונות היו לו כדי להרשים אותה.

כשהיא הלכה לשפוך זבל, הוא יצא מהצפרדע של העירייה ואמר לה: היי... מה נשמע?... היא כל כך נבהלה...

היא ישיבה בחדר השינה שלה ופתאום היא ראתה זר פרחים עולה בחלונה. היא רצה לחלון וראתה שהוא הזמין את מנופי אבי כדי להרים את הקָזר ולהפתיע אותה.

בעל שאינו מחזר אחרי אשתו, מביא אותה למצב שעליו כתב הסטייפלר זצ"ל: 'וכשהיא רואה שזה אינו, כמעט שקרוב לפקוח נפש מרוב צער ויגון על היותה גלמודה כאלמנות חיות'. כעת למדנו עוד מושג: יש אלמנה שבעלה חי.

אדם שקם בבוקר והולך לעבודה, חוזר בערב, מתקלח, אוכל ושותה, ונרדם עם העיתון מול המרקע... או חוזר בערב והולך לחברים, חוזר הביתה ונרדם... ואין ביומן שלו שעה שנקראת 'אשתי', מחזיק את אשתו במצב של 'אלמנה חיה'. כלומר בעלה חי, ואף על פי כן היא נקראת 'אלמנה'.

לכן כל אחד ימחק פעילות אחת מסדר יומו, ויכניס את אשתו במקומה.

אמר לי בעל אחד: אני לא מבין מה היא רוצה, המכונית אצלה, כרטיס האשראי אצלה, הכל שלה... למה היא לא שמחה?? אמרת לי: כי אתה לא שלה, היא צריכה אותך! לצערי, ישנם הרבה בעלים שבתעודת זהות שלהם כתוב 'נשוי', אבל בחשיבה שלהם הם עדיין רווקים.

(מתוך הספר 'ביחד')

פרשת השבוע

קנאת אחים

"וַיִּשְׁרָאֵל אֶהָב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בָּנָיו כִּי בֶן זִקְנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פָּסִים. וַיִּרְאֶה אָחִיו כִּי אֶתוֹ אֶהָב אֶבְיָהֶם מִכָּל אָחִיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַבְּרוֹ לְשָׁלֵם."

הביטוי "בן זקנים" בפשט הדברים, אומר שנולד לו לעת זקנתו. אבל חכמים אמרו שמשמעות המילה 'יקן' היא 'זה קנה חכמה', פירושו - תלמיד חכם. לכן כאן הביטוי "בן זקנים" אומר שיוסף היה תלמיד חכם, וכן אונקלוס מתרגם בר חכים הוא ליה. ולתלמיד חכם עושים כתונת פסים מעוטרת לציינו משאר אחיו. לכאורה הדבר גרם לאחים לשנוא כמו שכתוב בפסוק.

וכאן יש לשאול - חז"ל אמרו: 'ואמר רבא בר מחשיא אמר רב חמא בר גוריא אמר רב: לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים, שבשביל משקל שני סלעים מילת שנתן (הוסיף) יעקב ליוסף יותר משאר בניו, נתקנאו בו אחיו, ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים'. אז מדוע יעקב אבינו עשה זאת, הרי הוא לקח בחשבון שיכולה להיווצר קנאה בין האחים?

התשובה לכך תניתן בסיפור הבא: לאבא אחד נולדו 4 בנים. אחד נהיה אברך, השני רופא, השלישי עורך דין, והרביעי אינסטלטור. האבא החליט לקנות לכל ילד בגדים. האם בגדי האברך יתאימו לרופא? והאם בגדי העורך דין יתאימו לאינסטלטור? בוודאי שלא! כל אחד מהם צריך ללבוש את הבגד המתאים לתפקידו.

שמא נאמר שזה יצור קנאה ביניהם? גם זה לא נכון, מִפְּיֵן שכל אחד מהם מבין שיש לו תפקיד שונה.

הדבר נכון גם אצל יוסף. הפרשה פותחת בפסוק "אֵלֶּה תֵּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף". וכי רק יוסף היה מתולדותיו, הרי היו לו עוד אחים? אלא שאת כל התורה שיעקב למד הוא העביר ליוסף. מִפְּיֵן שיוסף נהיה 'התלמיד חכם' מבין השבטים, לכן ציין אותו אביו בבגד מיוחד. כמו שהיום יש בגד מיוחד לרב הראשי 'הראשון לציון', וכולם מבינים שהוא הרב הגדול ביותר וראוי לו ללבוש גלימה מיוחדת.

אם כן, מדוע בכל זאת קינאו בו אחיו? האחים עשו חשבון, לאברהם אבינו היו שני בנים יצחק וישמעאל. יצחק קיבל מאביו את כל התורה וישמעאל נדחה. ליצחק אבינו היו שני בנים יעקב ועֵשָׂו. יעקב קיבל מאביו את כל התורה ועֵשָׂו נדחה. והנה ליעקב יש 12 בנים ויוסף מקבל מאביו את כל התורה. ומה יהיה איתם? האם גם הם יִדְחוּ? זה היה חשש ולכן קנאו בו. אם כן, במה אסור לשנות בין הילדים? בנתינת הפינוקים והבנוסים.

"וַיִּחַלֵּם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיִּסְפֹּר אֹתוֹ לְאָחִיו" - את החלום הזה יוסף מספר גם לאחיו וגם לאביו כי השמש והירח נוגעים לאבא ואמא. אביו פותר לו את החלום שכולם ישתחוו לו. יעקב אבינו הרגיש שזה יכול לגרום צער לשאר האחים.

לכן הוא אמר לו זאת בדרך של גערה כלפי חוץ בלבד כדי שלא יקנאו בו, אבל בתוך תוכו הוא ידע שהחלום אמת. כיצד יעקב אבינו ידע שחלום יוסף אמת? הרי אמרנו שישנו כלל שאין מראים לאדם בחלום אלא מהרהורי לבו, ואולי יוסף חלם את מה שעליו הוא חושב ביום שהוא מלך ומסלסל בשערו ומתקן מלבושיו כדרך בני המלכים? ה'לב שמחה' מגור ציטט את הזוהר שאמר שיעקב אבינו נקרא שמש - דא הוא יעקב. והשם משמואל אומר בשם המדרש שבשעה שהגיע יעקב להר המוריה הוא שמע את המלאכים אומרים: 'בא השמש'.
ההסבר לדבריו - כאשר יוסף סיפר את החלום השני ואמר "וַיִּהְיֶה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִּים לִּי", שהפירוש הוא אביו ואמו. והרב המשיך וכתב שיעקב תהה מי גילה ליוסף ששמו שמש? שהרי בהר המוריה רק יעקב לבדו שמע ששמו שמש. מכאן ידע שחלום זה נאמר ברוח הקדש. ולכן נאמר "וַאֲבָיו שָׁמַר אֶת הַדְּבָרִים".

שבת שלום - אבנר קוואס

טיפש עם רגל גדולה נכנס לחנות נעליים על מנת לקנות נעל, הלה בוחן בקפידה הרבה זוגות נעליים, עד שמדד את אחד המנעלים שהיה זרוק על הרצפה ואמר:

"סוף סוף מצאתי את מבוקשי, נעל טובה נוחה ויפה".

אומר המוכר במבוכה: "אדוני זאת הקופסא..."

בדיחה

חינוך ילדים

חוסר משמעת

חוסר משמעת בא לידי ביטוי במספר אופנים:

א. אי ציות לבקשת ההורים והתעלמות מהם. הורים הטילו על הילד משימה, והוא לא התייחס להוראה ועשה ככל העולה על רוחו. במקרה כזה, אפשר לשלול ממנו בונוסים וחוויות שהוא אוהב. לדוגמה, לנעול לו את האופניים.

ורק אחרי שנראה שיפור נשחרר לו את ההגבלה. לחילופין הוא מקבל מידי יום פינוק כמו ארטיק או חטיף מיוחד שהוא אוהב, אז באותם פעמים הוא לא יקבל. כאן המקום להדגיש שלא להפריז בגודל העונש, הכוונה היא להשתדל לא להעניש בלשול את הכל במכה אחת.

לא לומר לילד: הפסדת את כל הממתקים של שבת. אלא להפסיד אותו בכל פעם ממתק אחד. טקטיקה זו תאפשר לנו להתנהל מולו במשך השבוע, מבלי לגרום לו ליאוש. כי ברגע שהוא ידע שהוא הפסיד את הכל ואין לו למה לשאוף, הוא יתנהג גרוע כי כבר אין לו מה להפסיד.

ב. אי עמידה בזמנים- הרבה פעמים קורה שאנו קובעים לילד שעה לחזור הביתה והוא ממשיך לשחק למטה עם החברים. כצעד ראשון כדאי לרכוש לו שעון מחוגים, ובהזדמנות זו ללמד אותו איך משתמשים בזה. כשהשעון יהיה על היד תהיה לו תזכורת לחזור הביתה בזמן שקבעו לו.

אם זה לא עוזר, צריך להתרות בו שאם הוא יאחר הוא לא ירד למטה. ואם הוא בכל זאת מאחר, אפשר לאסור עליו לרדת למטה לאחר הלימודים. האכיפה של עונש זה תיעשה על ידי נעילת הדלת הראשית והמפתח יהיה אצל אמא, כדי שהוא לא יתחמק כשלא נשים לב.

ישנם הורים שמפריזים בגודל העונש ובחומרתו. למנוע מהילד יציאה לטיול השנתי עם כיתתו, זהו סוג של עונש כבד מדי מדין שבמשך כל השנה הוא מייחל ומצפה לטיול. אני לא ממליץ לשלול ממנו חוויה כזאת משני טעמים: א- זה עלול לפגוע במעמד החברתי שלו בכיתה. החברים עלולים לצחוק עליו שהוא לא יוצא לטיול. ב- הגיבוש החברתי.

כשכיתה יוצאת ביחד לטיול נרקמים קשרים בין החברים, דבר שיוצר מוטיבציה להגיע ללמוד בכיתה, כי האווירה יותר נעימה. מותר לשלוח ילד לחדר כעונש על התנהגות לא טובה וגם מותר לסגור את הדלת, אבל אסור לנעול אותה. כאשר הילד שומע את נעילת הדלת נדמה לו שהעולם חשך עליו, הדמיון שלו סוחף אותו והוא מרגיש מאוים. זה עלול לגרום לו לנזק קליני, ואפילו לטירוף הדעת. המצב של ילד נעול כ"כ חמור שהתירו גם לחלל שבת עבור זה. ישנם הורים שהפליאו לעשות וסגרו את הילד בשירותים על מנעול וכיבו את האור. דבר זה הוא עוון פלילי והתעללות שאף פעולה שילד עשה לא תצדיק זאת. הדבר עלול לגרום לבעיות נפשיות קשות, כמו 'תיקים' בעיניים, גמגום, עוויתות, ובעיות קשב וריכוז. זוהי בניה לדורות. יש להוקיע פעולות אכזריות כאלה ולהוכיח את ההורים שעושים זאת בצורה חד משמעית ונחרצת.

סיפור לשבת

האר"י הקדוש זצוק"ל

פעם, הגיע האר"י לעיר אחת, והתאכסן אצל אדם שאשתו הייתה עקרה. האיש, ששמע סיפורים רבים על אנשים שנושעו בזכותו רבינו, הבין שזוהי הזדמנות לבקש ישועה לצרתו. הוא ניגש לרב, ובדמעות בעיניו ביקש את ברכתו, שיזכו הוא ואשתו לזרע בר קיימא. הצביע האר"י על מקום מסוים בבית ואמר: "במקום זה עמד פעם סולם קטן, ובו היו תרנגולים עולים ויורדים כדי לשתות מים.

יום אחד החליטה אשתך להזיז את הסולם, הואיל והתרנגולים גרמו ללכלוך רב. ובכך נמנעה מהאפרוחים האפשרות להרוות את צימאונם, ונגרם להם צער גדול. לכן התעורר עליה קטרוג בשמים, ונגזר עליה שתהיה עקרה!"

נבהל האיש מדברי הרב והלך לשאול את אשתו אם אומנם נכונים הדברים. "אכן כן", נזכרה, "הסולם הפריע הואיל והאפרוחים לכלכו את המקום". לאור דברי אשתו מיהר האיש בשנית לשאול את הרב כיצד אפשר לתקן את המעוות. "אם ברצונכם לזכות בילדים", ענה הרב, "מהירו והשיבו את הסולם למקומו, כיוון שעוון צער בעלי חיים חמור הוא עד מאוד!". עשו בני הזוג כדברי האר"י, ובאותה שנה נפקדו בפרי בטן.

פעם, בזמן שישבו בביהמ"ד, קרא האר"י לאחר מתלמידיו ואמר לו: "צא מכאן, כי החרים אותך בשמיים!". נבהל התלמיד ופרץ בבכי מר: "במה חטאתי? מה עליי לתקן? אגא, רבי קדוש, גלה במה פשעי ואשוב בתשובה!". "הסיבה לחרם", השיב הרב, "התרנגולים שבביתך כבר שלושה ימים שלא קיבלו אוכל ומים, והם צועקים אל ה' מפני רעבונם".

מיד רץ התלמיד לביתו, ונתן לתרנגולים אוכל. לאחר מכן התפלל בלב נשבר וביקש מהקב"ה בתחנונים כי יסיר ממנו את החרם ושהאר"י יסכים לשוב ללמדו. כל אותו היום התענה התלמיד ושב בתשובה. למחרת בבוקר, בא אל הרב בחשך גדול.

הביט בו האר"י ואמר: "אל תירא בני, כי ה' סלח לך, והחרם סר מעליך בתנאי שתקבל על עצמך לתת לתרנגולים את מזונם בכל יום, עוד לפני התפילה, כי עוון צער בעלי חיים חמור הוא עד מאוד!".

רבי יוסף קארו והאר"י הקדוש היו מתפללים באותו בית-כנסת, אבל תפילתם הייתה שונה. ר' יוסף כיוון בתפילה על דרך הפשט, ואילו האר"י כיוון עפ"י הסוד, וממילא תפילתו הייתה מתארכת יותר.

בוקר אחד, התפלאו המתפללים לראות כי ר' יוסף מאריך בתפילתו שלא כדרכו ואפילו האר"י כבר סיים את תפילתו. והנה, לפליאת המתפללים, האר"י קרא לש"צ ואמר לו- שלא ימתין לר' יוסף שיסיים את תפילתו בהטעימו: "אנו מצווים לכבד את הרב בתפילתו, אולם אין צריכים להמתין לו בלימודו".

מיד קרא לשמש והורה לו: "גש לר' יוסף, ולחש לו באוזניו, כי המשנה במסכת כלאים אומרת בפירוש, שהמרדעת של החמור- אין בה משום כלאים". "במה קשורה משנה זו לתפילתה?" תמה השמש, אך עשה כאשר הצטווה.

והנה, להפתעת הכל, כאשר שמע ר' יוסף דברים אלו מיד פסע שלוש פסיעות ואמר בהתפעלות: "ראו, איזו רוח הקודש מפעמת בלבו של ר' יצחק. כאשר עמדת בתפילתי, ראיתי לפתע דרך החלון חמור העובד בשדה, והתעוררה לי שאלה: האם המרדעת שעל גבי החמור, יש בה משום כלאים אם לאו? והתעלמה ממני משנה מפורשת. כך עמדתי והתלבטתי, עד שהאר"י הקדוש, ברוח קדושו, הבחין בכך ושלח לומר לי את התשובה!".

פעם אחת, בשבת קודש, לאחר תפילת מנחה, ניגש האר"י הקדוש אל ר' יוסף קארו ואמר לו: "אומנם אבדו לך המפתחות של בית-התבשיל, שבו נמצאים צורכי סעודה שלישית. אך לא היית צריך להיות כה טרוד מכך בעת התפילה, כיוון שהמפתחות הללו נמצאים מתחת לך בו כבודו ישן. חפש שם ותמצאם".

מיהר ר' יוסף לאותו מקום, ושם מצא שם את המפתחות. התפעלותו הייתה כה גדולה, והוא פנה לאשתו, סיפר את המעשה והוסיף: "יש עוד נביא בזמננו, אשר אין דבר נעלם ממנו, והוא ר' יצחק לוריא אשכנזי!".

(פניני עין חמד)

בשיתוף עם

ארגון ביתנו החכם

בראשות הרב אבנר קוואס שליט"א

מה לרשע של פתחת קו האספה העולמי

באתר * 9421

בחול * 972-796990699

0552-766-799

שירות ייעוץ והכוונה בכל החומרים

לקבלת סרטונים, ניוזלטר וזמני הרצאות

בנושאי זוגיות וחינוך ילדים

מאת הרב אבנר קוואס שליט"א

ניתן להצטרף לקבוצת ה WhatsApp

להצטרפות לחצו כאן

או ע"י בקשת הצטרפות לטלפון

0552-766-799

